

Piaci információk a gabonáról és az olajnövényekről

1.) Magyarországi helyzet

A Magyar Agrárkamara Növénytermesztési Osztályának június 24.-i ülésén elhangzottak szerint a kalászosokból jó termés ígérkezik. Elmondható azonban, hogy rendkívül nagyok a termés hozam különbségek (pl. őszi búza, őszi árpa esetében 2,5-8,0 t/ha) nemcsak a megyék, de azonos adottságú közeli területeken, azonos fajtaival vetett állományok között is. Véleményük szerint ezek a különbségek elsősorban az alkalmazott technológiákból származnak. Ahol a kalászosoknak időben adták a tápanyagokat, elvégezték a növényvédelmet általában kiválóak a termés kilátások mind mennyiségben, mind minőségben, de a nem megfelelő kezelés az idei évben erősen érezteti negatív hatását. Ugyanez a helyzet a repce (1,0-5 t/ha), de a borsó (1,0-3,0 t/ha) esetében is.

A vihar több megyében, több területen megfektette a gabonát és a repcét (Heves, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Fejér, Komárom-Esztergom, Veszprém, stb.), ami a betakarításnál gondot okoz.

Az országos hozamokat a következőkre becsülték az ülés résztvevői:

Megnevezés	termésátlag t/ha
őszi búza	4,4-4,6
őszi árpa	4,0-4,2
tavaszi árpa	3,5-3,7
tritikálé	3,6-3,8
rozs	2,4-2,6
zab	2,6-2,8
repce	2,3-2,4
magborsó	2,3-2,5

Az eddig betakarított őszi árpa minősége nagyon jó (pl. több mérésnél a hektolitertömeg 65-68), ahol időben végezték a növényvédelmet, és a betakarítás időszakában nem lesz csapadékos az időjárás, ott a búza esetében is kiváló minőségre számíthat a gazda.

Az ülés résztvevői elmondták, hogy az árak inkább tapogatózó jellegűek, üzletkötés minimális, az árak tág határok között mozognak, azok a következők:

(me.: ezer Ft/t)

Termék	Piaci ár 2007. június	Piaci ár 2008. 06.24-én
Étkezési búza	34-37	39-46
Takarmánybúza	30 -34	33-39
Takarmányárpa	33-37	32-37
Egyéb kalászos	30-34	31-36
Repce	62-65	100-120 aki szerződött, szabadpiacon 80-85

A *hazai tőzsdei árak* az elmúlt hetekben a következőképpen alakultak:

Termék és határidők	Elszámoló ár Ft/t 2008. 06.12-én 2008. adott hónapjára	Elszámoló ár Ft/t 2008. 06.19-én 2008. adott hónapjára	Elszámoló ár Ft/t 2008. 06. 26-án 2008. adott hónapjára	Elszámoló ár Ft/t 2008. 06.30-án 2008. adott hónapjára
Euro búza				
-augusztus	41000	43800	41500	41000
-szeptember	41300	43000	41500	42000
-december	43100	45500	43900	44000
-2009. március	44800	44800	44800	44800
-2009. május	45300	45300	45300	45300
Takarmány búza				
--augusztus	36000	37800	37800	37800
-szeptember	38000	38700	38000	38000
-december	39000	40000	40000	40000
Tak. kukorica				
-július	46000	45250	44000	44700
-szeptember	46000	45500	44500	46000
-november	45400	44500	42600	44250
-december	45000	46000	44000	44300
-2009. március	45500	46500	46500	46500
Tak. árpa				
-augusztus	35550	36200	33000	34000
-szeptember	35000	36000	34000	34500
-december	38200	38200	38200	38200
Napraforgó*				
-október	111200	112000	110700	110700
-november	111400	112300	111000	112000
-december	112300	112800	112800	112800
-2009. március	114000	114000	114000	114000
-2009. október	112300	112300	112300	112300
Repce				
-augusztus	108000	109300	104000	107000
-szeptember	108500	112000	104000	107200
-november	110000	111500	109250	109250
34 %-os szemcsézett ammóniumnitrát	80000	80000	80000	80000

(Forrás: BÉT) 2008.06.12.,06.19.,06.26.,06.30.

2.) Uniós helyzet

Az Európai Közösség néhány országában jellemző piaci árak (€/t)
2008. június 26.

	Franciaország	Spanyolország	Németország	Lengyelország	Magyarország
Étk. búza	210-215	206-249	201-210	233-248	175-192
Tak. búza	-	-	189-193	223-235	158
Tak. árpa	180	186-210	175-185	193-234	142
Tak. kukorica	204-214	213-240	192-223	218-228	187-196

2008. június 19.

	Franciaország	Spanyolország	Németország	Lengyelország	Magyarország
Étk. búza	210-215	208-249	198-212	238-249	177-228
Tak. búza	185	-	190-195	222-237	149
Tak. árpa	182	186-207	182-198	-	146
Tak. kukorica	203-213	210-234	192-220	221-227	178-186

3.) Világpiaci helyzet

A Nemzetközi Gabona Tanács (IGC) az egy hónappal ezelőtti becsléséhez képest 9 millió tonnával, 658 millió tonnára (2007-hez képest +50 millió tonna) növelte a világ búzatermelését Kína, a Fekete-tengeri országok, az USA, Brazília és India növekvő terméskilátásai miatt. A világ búza készlete várhatóan a 2008/09. gazdasági év végére 143 millió tonna lesz.

Ezzel párhuzamosan az IGC a világ kukoricatermelését 7 millió tonnával, 756 millió tonnára csökkentette az USA-ban tapasztalt áradások miatt, amely a fő kukoricatermő területek csapadékos időjárása miatt következett be. A világ kukorica készlete a 2008/09. gazdasági év végére így várhatóan 97 millió tonna lesz (2007/08-hoz képest -25 millió t). A negatív hírek hatására a kukorica export ára Mexikói-öböl paritáson 2008. június 19-én már a tonnánkénti 312 \$-t is elérte (egy évvel korábban 158 \$/t volt), majd tovább növekedett 318 \$-ra. Az USA Kongresszusa a tőzsdei spekulációk elleni fellépésről, annak limitálásáról beszél.

Összességében a világ gabonatermelését 25 millió tonnával, a fogyasztást szintén 25 millió tonnával várják többre az előző szezonéhoz képest. Ennek megfelelően a készletek is alacsonyan realizálódnak, ami az árakat várhatóan magasan tarthatja.

A Világ gabona termelése és felhasználása

		Me: Millió tonna					
	Megnevezés	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/09 05.30.	2008/09 06.26.
Búza	Termelés	628	620	597	608	650	658
	Keresked.	110	110	110	107	109	111
	Fogyaszt.	616	624	611	612	632	634
	Zárókészl.	141	137	123	119	131	143
Kukorica	Termelés	713	696	708	786	763	756
	Keresked.	76	79	87	100	90	90
	Fogyaszt.	686	700	725	778	786	782
	Zárókészl.	135	132	115	122	95	97
Világ Összesen	Termelés	1648	1604	1585	1686	1712	1711
	Keresked.	212	215	221	223	224	227
	Fogyaszt.	1600	1616	1629	1689	1714	1711
	Zárókészl.	333	321	278	274	262	274

Forrás: IGC 2008. június 26.

A gabona és olajmagvak árai az elmúlt szezon áraihoz képest jelentősen magasabbak, de az elmúlt héten a kalászos gabona, a kukorica és a szójabab árai kismértékben csökkentek.

A **búza** export árai az elmúlt héten a következőképpen csökkentek:

Export árai		USD/t		
		Június 24.	Június 17.	Egy évvel ezelőtt
Canada CWRS 13,5 % (ST.Law.)	augusztus	433	444	
EU (Franciao.) 1.o. Fob Rouen	július	204 €	212 €	176 €
EU (Franciao.) 1.o.	Július	318	328	237
EU (Németo) B.o.	Július	324	336	241
USA 14 % feh.tart	Július	503	511	254
USA HRW 2.o 11,5 % feh tart. (Gulf)	Július	365	378	246
USA HRW 2.o (ord) (Gulf)	Július	276	285	225

Forrás: IGC 2008. június 25.

Az **árpa** árainak alakulása a következő:

Export árai (fob)		USD/t		
		április 15.	április 8.	egy évvel ezelőtt
EU (Francia) takarmány	Július	288	285	233
Ausztrália (Adelaide) takarmány	Július	335	328	212
Fekete tenger takarmány	Július	265	-	-
EU (Francia Rouen) sörárpa	Július	-	397	-
Ausztrália (Adelaide) sörárpa	Július	371	366	228
Kanada (St.Lawrence) sörárpa	Július	395	390	250

Forrás: IGC 2008. június 25.

A **kukorica** árak a következőképpen alakultak:

Export árai (fob)		USD/t		
		Jún.24	Jún. 17.	egy évvel ezelőtt
USA takarmány (Gulf)	július	303	310	158
Argentína (Up River)	július	267	279	147
Brazília (Parangua)	július	285	275	-

Forrás: IGC 2008. június 25.

Szójabab árak:

Export árai (fob)		USD/t		
		Június 24.	Június 17.	Egy évvel ezelőtt
2. osztályú USA (Gulf)	Augusztus	579	598	301
Argentína (Up River)	Július	544	560	276
Brazília (Parangua)	Július	561	569	287

Forrás: IGC 2008. június 25.

A *tengeri fuvar költségek* alakulása a következő:

USD/t

	Június 24.	Június 17.	egy évvel ezelőtt
USA-ból az EU-ba (1)	83	82	38
USA-ból Japánba (1) (2)	120	115	61
USA-ból Koreába (1)	122	117	62
Braziliából az EU-ba (3)	105	105	64

(1) 50 ezer tonnán felül (2) Nehéz gabona (3) 10-15 ezer tonna

Forrás: IGC 2008. június 25.